

नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स
नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स
नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स

धम्मचक्रप्पवत्तन सुत्त

एवं मे सुतं एकं समयं भगवा बाराणसियं विहरति इसिपतने मिगदाये तत्र खो
भगवा पञ्चवग्गिये भिक्खू आमन्तेसि । द्वे मे भिक्खवे अन्ता पब्बजितेन न सेवितव्बा ।

यो चायं कामेसु कामसुखल्लिकानुयोगो हीनो गम्मो पोथुज्जनिको अनरियो
अनत्थसंहितो । यो चायं अत्तकिलमथानुयोगो दुक्खो अनरियो अनत्थसंहितो । एते ते
भिक्खवे उभो अन्ते अनुपगम्म मज्जिमा पटिपदा तथागतेन अभिसम्बुद्धा चक्रवुकरणी
जाणकरणी उपसमाय अभिज्ञाय सम्बोधाय निष्बानाय संवत्तति ।

कतमा च सा भिक्खवे मज्जिमा पटिपदा तथागतेन अभिसम्बुद्धा चक्रवुकरणी
जाणकरणी उपसमाय अभिज्ञाय सम्बोधाय निष्बानाय संवत्तति ।

अयमेव अरियो अटुंगिको मग्गो सेय्यथीदं सम्मादिटुं सम्मासंकणो सम्मा वाचा
सम्मा कम्मन्तो सम्माआजीवो सम्मावायामो सम्मासति सम्मासमाधि ।

अयं खो सा भिक्खवे मज्जिमा पटिपदा तथागतेन अभिसम्बुद्धा चक्रवुकरणी
जाणकरणी उपसमाय अभिज्ञाय सम्बोधाय निष्बानाय संवत्तति ।

इदं खो पन भिक्खवे दुक्खं अरियसच्चं जातिपि दुक्खा जरापि दुक्खा व्याधिपि
दुक्खो मरणम्पि दुक्खं अप्पियेहि सम्पयोगो दुक्खो पियेहि विष्ययोगो दुक्खो यम्पिच्छं
न लभति तम्पि दुक्खं संखित्तेन पञ्चुपादानकर्त्तव्या दुक्खा ।

इदं खो पन भिक्खवे दुक्खसमुदयं अरियसच्चं यायं तण्हा पोनोभविका नन्दिरागसहगता तत्तत्त्वाभिनन्दिनी सेय्यथीदं कामतण्हा भवतण्हा विभवतण्हा ।

इदं खो पन भिक्खवे दुक्खनिरोधं अरियसच्चं यो तस्सायेव तण्हाय असेसविरागनिरोधो चागो पटिनिस्सग्गो मुक्ति अनालयो ।

इदं खो पन भिक्खवे दुक्खनिरोधगामिनी पटिपदा अरियसच्चं अयमेव अरियो अटुंगिको मग्गो सेय्यथीदं सम्मादिट्टि सम्मासंकप्पो सम्मा वाचा सम्मा कम्मन्तो सम्माआजीवो सम्मावायामो सम्मासति सम्मासमाधि ।

इदं दुक्खं अरियसच्चन्ति मे भिक्खवे पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेसु चक्रं उदपादि जाणं उदपादि पञ्चा उदपादि विज्ञा उदपादि आलोको उदपादि ।

तं खो पनिदं दुक्खं अरियसच्चं परिज्ञेयन्ति मे भिक्खवे पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेसु चक्रं उदपादि जाणं उदपादि पञ्चा उदपादि विज्ञा उदपादि आलोको उदपादि ।

तं खो पनिदं दुक्खं अरियसच्चं परिज्ञातन्ति मे भिक्खवे पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेसु चक्रं उदपादि जाणं उदपादि पञ्चा उदपादि विज्ञा उदपादि आलोको उदपादि ।

इदं दुक्खसमुदयं अरियसच्चन्ति मे भिक्खवे पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेसु चक्रं उदपादि जाणं उदपादि पञ्चा उदपादि विज्ञा उदपादि आलोको उदपादि ।

तं खो पनिदं दुक्खसमुदयं अरियसच्चं पहातब्बन्ति मे भिक्खवे पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेसु चक्रं उदपादि जाणं उदपादि पञ्चा उदपादि विज्ञा उदपादि आलोको उदपादि ।

तं खो पनिदं दुक्खसमुदयं अरियसच्चं पहीनन्ति मे भिक्खवे पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेसु चक्रं उदपादि जाणं उदपादि पञ्चा उदपादि विज्ञा उदपादि आलोको उदपादि ।

इदं दुक्खनिरोधं अरियसच्चन्ति मे भिक्खवे पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेसु चक्रवूं उदपादि जाणं उदपादि पञ्चा उदपादि विज्ञा उदपादि आलोको उदपादि ।

तं खो पनिदं दुक्खनिरोधं अरियसच्चं सच्छिकातब्बन्ति मे भिक्खवे पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेसु चक्रवूं उदपादि जाणं उदपादि पञ्चा उदपादि विज्ञा उदपादि आलोको उदपादि ।

तं खो पनिदं दुक्खनिरोधं अरियसच्चं सच्छिकतन्ति मे भिक्खवे पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेसु चक्रवूं उदपादि जाणं उदपादि पञ्चा उदपादि विज्ञा उदपादि आलोको उदपादि ।

इदं दुक्खनिरोधगामिनी पटिपदा अरियसच्चन्ति मे भिक्खवे पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेसु चक्रवूं उदपादि जाणं उदपादि पञ्चा उदपादि विज्ञा उदपादि आलोको उदपादि ।

तं खो पनिदं दुक्खनिरोधगामिनी पटिपदा अरियसच्चं भावेतब्बन्ति मे भिक्खवे पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेसु चक्रवूं उदपादि जाणं उदपादि पञ्चा उदपादि विज्ञा उदपादि आलोको उदपादि ।

तं खो पनिदं दुक्खनिरोधगामिनी पटिपदा अरियसच्चं भावितन्ति मे भिक्खवे पुब्बे अननुस्सुतेसु धम्मेसु चक्रवूं उदपादि जाणं उदपादि पञ्चा उदपादि विज्ञा उदपादि आलोको उदपादि ।

यावकीवज्ञ मे भिक्खवे इमेसु चतुसु अरियसच्चेसु एवं तिपरिवद्वं द्वादसाकारं यथाभूतं जाणदस्सनं न सुविसुद्धं अहोसि नेव तावाहं भिक्खवे सदेवके लोके समारके सब्रम्हके सस्समणब्राम्हणिया पजाय सदेवमनुस्साय अनुत्तरं सम्मासम्बोधिं अभिसम्बुद्धो पच्चञ्जासिं ।

यतो च खो मे भिक्खवे इमेसु चतुसु अरिसच्चेसु एवं तिपरिवद्युं द्वादसाकारं यथाभूतं जाणदस्सनं सुविसुद्धं अहोसि अथाहं भिक्खवे सदेवके लोके समारके सब्रम्हके सस्समणब्राम्हणिया पजाय सदेवमनुस्साय अनुत्तरं सम्मासम्बोधिं अभिसम्बुद्धो पच्चञ्जासिं । आणञ्च पन मे दस्सनं उदपादि अकुप्पा मे चेतोविमुत्ति अयमन्तिमा जाति नत्थिदानि पुनर्भवोति ।

इदमवोच भगवा अत्तमना पञ्चवग्गिया भिक्खू भगवतो भासितं अभिनन्दुन्ति । इमस्मिञ्च पन वेष्याकरणस्मिं भञ्जमाने आयस्मतो कोण्डञ्जस्स विरजं वीतमलं धम्मचक्रं उदपादि यं किञ्चि समुदयधम्मं सब्बं तं निरोधधम्मन्ति ।

पवत्तिते च पन भगवता धम्मचक्रे भुम्मा देवा सद्वमनुस्सावेसुं एतं भगवता बाराणसियं इसिपतने मिगदाये अनुत्तरं धम्मचक्रं पवत्तितं अप्पतिवत्तियं समणेन वा ब्राम्हणेन वा देवेन वा मारेन वा ब्रह्मना वा केनचि वा लोकस्मिन्ति ।

भुम्मानं देवानं सदं सुत्वा चातुम्महाराजिका देवा सद्वमनुस्सावेसुं ।

चातुम्महाराजिकानं देवानं सदं सुत्वा तावतिंसा देवा सद्वमनुस्सावेसुं ।

तावतिंसानं देवानं सदं सुत्वा यामा देवा सद्वमनुस्सावेसुं ।

यामानं देवानं सदं सुत्वा तुसिता देवा सद्वमनुस्सावेसुं ।

तुसितानं देवानं सदं सुत्वा निम्माणरती देवा सद्वमनुस्सावेसुं ।

निम्माणरतीनं देवानं सदं सुत्वा परनिमितवसवत्तीनो देवा सद्वमनुस्सावेसुं ।

परनिमितवसवत्तीनं देवानं सदं सुत्वा ब्रह्मपारिसज्जा देवा सद्वमनुस्सावेसुं ।

ब्रह्मपारिसज्जानं देवानं सदं सुत्वा ब्रह्मपुरोहिता देवा सद्वमनुस्सावेसुं ।

ब्रह्मपुरोहितानं देवानं सदं सुत्वा महाब्रह्मा देवा सद्मनुस्सावेसुं ।

महाब्रह्मानं देवानं सदं सुत्वा परित्ताभा देवा सद्मनुस्सावेसुं ।

परित्ताभानं देवानं सदं सुत्वा अप्यमाणाभा देवा सद्मनुस्सावेसुं ।

आभस्सरानं देवानं सदं सुत्वा आभस्सरा देवा सद्मनुस्सावेसुं ।

आभस्सरानं देवानं सदं सुत्वा परित्तसुभा देवा सद्मनुस्सावेसुं ।

परित्तसुभानं देवानं सदं सुत्वा अप्यमानसुभा देवा सद्मनुस्सावेसुं ।

अप्यमानसुभानं देवानं सदं सुत्वा सुभकिण्हका देवा सद्मनुस्सावेसुं ।

सुभकिण्हकानं देवानं सदं सुत्वा वेहप्फला देवा सद्मनुस्सावेसुं ।

वेहप्फलानं देवानं सदं सुत्वा अविहा देवा सद्मनुस्सावेसुं ।

अविहानं देवानं सदं सुत्वा अतप्पा देवा सद्मनुस्सावेसुं ।

अतप्पानं देवानं सदं सुत्वा सुदस्सा देवा सद्मनुस्सावेसुं ।

सुदस्सानं देवानं सदं सुत्वा सुदस्सी देवा सद्मनुस्सावेसुं ।

सुदस्सीनं देवानं सदं सुत्वा अकणिटुका देवा सद्मनुस्सावेसुं एतं भगवता बाराणसियं इसिपतने मिगदाये अनुत्तरं धम्मचक्रं पवत्तितं अप्यतिवत्तियं समणेन वा ब्राम्हणेन वा देवेन वा मारेन वा ब्रह्मना वा केनचि वा लोकस्मिन्ति ।

इतिह तेन खणेन तेन मुहुर्तेन याव ब्रह्मलोका सद्गे अब्मुगज्जि अयश्च दससहस्रिलोकधातु संकम्पि सम्पकम्पि सम्पवेधि । अप्यमाणो च उलारो ओभासो लोके पातुरहोसि अतिक्रम्म देवानुभावन्ति ।

अथ खो भगवा उदानं उदानेसि - अज्जासि वत भो कोण्डज्जो अज्जासि वत
भो कोण्डज्जोति । इति हिंदं आयस्मतो कोण्डज्जस्स अज्जाकोण्डज्जो त्वेव नामं
अहोसीति ।

एतेन सच्चेन सुवर्त्थि होतु

